

#Hibridazioa Ezaugarria

Zenbait ohar lankidetzaren publiko-sozialeko proiektuei forma ematen dien ezaugarri honi buruz hausnartu eta ikasi dugunaz.

Bherrian azken urte hauetan egindako lanaren eta ikasitakoaren ondorioz, Lankidetz Publiko Sozialaren esperientzien arrakasta-gakoak ulertzeko, alderatzeko eta aztertzeko modua errazten duten 10 ezaugarri sortu ditugu.

Dokumentu honek zortzigarren ezaugarri buruzko berriazko ikerketa-prozesuaren hausnarketa eta gako nagusiak biltzen ditu: Hibridazioa. (10etik8).
www.bherria.eus/eu/hibridazioa-ezaugarria

Sustatzaileak:

BOLUNTARIOTZAREN
EUSKAL KONTSEILUA

CONSEJO VASCO
DEL VOLUNTARIADO

Dokumentu hau 2024ko azaroan argitaratu da, CC-BY-SA 4.0 lizentziapean —egungo bertsioa eta ondorengoak—, eta lizentzia horrek modu askean banatzea ziurtatzen du, libre erabiltzeko eta bertatik obrak sortzeko aukera ematearekin batera, betiere iturria aipatzen bada eta lizentzia beraren pean partekatzen bada.
www.bherria.eus

HIBRIDAZIOARI buruz

Estrategia presentzialen eta digitalen hibridazioari esker, herritarren eta Administrazio Publikoko teknikarien eta politikarien arteko lankidetzaz errazten da. Formatu horien konbinazioak, parte-hartzerako sarbidea zabaltzeaz gain, inklusioa bultzatzen du, kontuan izanik tresna digitalek elkarrengaitzeko aukera berriak irekitzen dituztela, aurrez aurreko topaketak duen balioa ordezkatu gabe, hori funtsezkoa baita konfiantza eta lotura komunitarioak indartzeko.

Parte hartzeko prozesuetan dimentsio digitala sartzea ez da soilik komunikazio-kanalak eguneratzea. Hibridazio horrek gizarte-ehuna indartu behar du, herritar guztientzako sarbide bidezkoa bermatuz eta lankidetzaz-espazioak sortuz, teknologia elkarrizketarako eta erabakiak elkarrekin hartzeko zubia izan dadin. Ikuspegi horren helburua da herritarren ahotsak egiteko aktiboa eta esanguratsua izatea haien premiei benetan erantzungo dieten politika eta zerbitzu publikoen diseinuan.

Era horretan, hibridazio hori benetan eraldatzailea izan dadin, administrazioak kode irekiko tresnen eta herritarren errealitateetara egokitzen diren parte-hartze prozesuen aldeko apustua egin behar du. Modu horretan, teknologia lankidetzaz-eredu horizontalagoa, inklusiboagoa eta gardenagoa sustatzen duen bitarteko bilakatuko da, baliabideak eta denbora optimizatuz.

Azken batean, estrategia horren helburua da herritarrak aditu ez ezik, erabakiak hartzen modu aktiboan parte hartzera ere gonbidatuko dituen Administrazio Publikoa eraikitzea, egungo erronka sozialen aurrean gobernantza hurbilago eta egokiago bat izateko bidean aurrera eginez.

Kontzeptualizaziorako ekarpenak

Dokumentu honek zenbait gako eskaintzen ditu lankidetzaren publiko-sozialeko proiektu eta prozesuetako irekitasun-mailarekin loturiko alderdiak ulertzeko eta artatzeko:

1. Herritarren parte-hartze inklusiboa eta demokratikoa: arrakalak gaitzetzeko estrategiak.
2. Lehiaren dagoen Internetaren, interes kontrajarriekin.
3. Azpiegitura publikoak Internet demokratiko eta kolaboratibo baterako.
4. Lankidetzaren indartzea tresna digitalak eskuratuz.
5. Askatzen dugun denbora eta energia harreman esanguratsutara bideratzea.
6. Tresna digital askeak dinamizazio komunitariorako.

1- Herritarren parte-hartze inklusiboa eta demokratikoa: arrakalak gainditzeko estrategiak

Herritarren eta Administrazio Publikoaren arteko lankidetzak hainbat arrakala ditu aurrean; hots, digitaletatik haratago doazenak, eta horien artean, egiturazko, gizarteko eta konfiantzazko arrakalak aurkitzen dira. Parte-hartzea inklusiboa izateko, oztopo horiek gainditu behar dira, lankidetzaren pedagogiaren eta teknologiaren erabilera kritiko eta deliberatiboaren bitartez. Tresna digitalen potentziala berreskuratzea planteatu da, komunitatea eraiki eta demokrazia indartzeko.

Herritarren eta Administrazio Publikoaren arteko lankidetzak zailtzen duten arrakalak jorrazteko, arrakala teknologikotik haratago joan behar da. Hainbat faktorek zailtzen dute zenbait kolektibo parte hartzeko prozesuetan inplikatzeko; hala nola, mesfidantzak, tresnak eta plataformak ez ulertzeak edo haien parte-hartzea ez dela garrantzitsua pentsatzeak. Oztopo horiek ez dira beti teknologiaren ingurukoak, baina herritarren parte-hartzean eragin handia dute.

Hori dela-eta, funtsezkoa da lankidetzak publiko-sozialaren pedagogia txiki-txikitik sustatzea. Ikuspegi horrek, kultura parte-hartzailea indartzeaz gain, konfiantza eraiki eta herritarrak ahalduz dituzte, desafekzioaren aurkako erremedioak bilatuz.

Eten digitala murrizten ari den arren, inpaktuak nabarmena izaten jarraitzen du. Gaur egun, teknologiak elkartzeko eta eztabaidatzeko gune bihurtzeko potentziala du, baina kontsumo eta aisialdira desbideratu da. Gure erronka da teknologia hori guztion onerako berreskuratzea, herritarren inklusioa ziurtatuz, arreta sakabanatuta eta polarizatuta dagoen une batean alderdi konplexuei buruz hausnartzeko.

Horretarako, elkarrizketei eusteko, erabakiak hartzea errazteko eta lankidetzak eta konfiantza indartzeko erreferenteak, erremintak eta proposamenak behar ditugu, politika publikoetako berrikuntza benetan prozesu inklusiboa izan dadin.

Zure proiektuan, **zer-nolako estrategiak ezartzen dituzu herritarren parte-hartzea mugatzen duten egiturazko arrakalak murrizteko? Nola identifikatzen eta lantzen dituzu herritarrengan mesfidantza eta nahasmendua sortzen duten faktoreak? Nola txertatzen dituzu tresna digitalak komunitatea eraikitzea eta demokrazia indartzea sustatzeko?**

2- Lehian dagoen Interneta, interes kontrajarriekin

Espazio hibridoetako gatazkak ulertzeko, hainbat interes batera daudela onartu behar da, bai ingurune digitaletan, presentzialetan edota mistoetan. Tentsio horiek gure ekintzak doitzeko eta lankidetzak hobetzeko aukera ematen digute. Hibridazioa aukera bat da; izan ere, ingurune digitalak eraikuntza kolektiboa modu eraginkorragoan egitea erraz dezake. Aldi berean, horren mugak eta arriskuak ezagutu behar ditugu.

Hibridazio digitalak bilatzen dugun eredia definitzera behartzen gaitu, digitala dena lehian baitago. Erauzketa-praktikak eta ingurune itxiek esku hartzeko dugun gaitasuna mugatzen dute. Gaur egun, egoera korporazio teknologiko handiek menderatzen dute, kontrola zentralizatu eta teknologiak guztion onerako duen potentziala mugatzen baitute.

Digitala dena ez da abstraktua; ukigarria da. Internet korporazio handi horiek kontrolatutako azpiegituren sare fisikoa da. Komunikazioa monopolizatzeaz gain, sateliteak bezalako baliabideak kudeatzen dituzte. Aldi berean, errealitate horrek energia kontsumitu eta inpaktu ekologiko esanguratsua sortzen du, "hodeiaren" ideia etereoarekin kontrastatzen duen errealitatea. Ingurune digitala kontraesanez beteta dago. Erregulazio demokratiko eraginkorrik ez dagoenez, gure interakzioen gaineko kontrola galdu dugu.

Horrek eragina du gure harremanetan, osasun mentalari eragiten dio eta gorroto-diskurtsoak elikatzen ditu. Silicon Valleyren joerek markatutako teknologiarik errealitateak homogeneizatzeko eta aniztasuna ezabatzeko joera du.

Orobat, lanaren eraldaketa eta hurrek eta nerabeek sare sozialak goiz erabiltzen hastea arazo larriak dira. Teknologia sortzearen eta erabiltzearen gaineko erantzukizuna zatikatuta dago, eta gizabanakoari ematen zaio errua, haren kontrolatik haratago doazen eta haren osasunari larriki eragiten dioten arazoengatik. Adimen artifizialak, gainera, konplexutasun are handiagoa ematen dio egoera global horri.

Zure proiektuan, **nola sustatzen duzu ikuspegi kritikoa tresna teknologikoen erabileran? Nola kudeatzen dituzu ingurumen-inpaktuak eta azpiegitura digitalekiko mendekotasuna? Nola jorratzen dituzu osasun mentalarekin lotutako arriskuak eta joera teknologikoak tresna digitalen erabileran? Zer-nolako estrategiak ezarri dituzu adimen artifizialaren erregulazio egokia bermatzeko?**

3- Azpiegitura publikoak Internet demokratiko eta kolaboratibo baterako

Demokrazia indartu eta herritarren eta administrazioaren artean lankidetzak eraginkorra sustatzeko, garrantzitsua da teknologiarekiko dugun gure ikuspegia berriro planteatzea. Kode irekiko *softwarean* eta azpiegitura publikoan inbertitzeak komunitate-sormena berraktibatu eta sarbide zuzena ziurta dezake. Gure erabaki teknologikoen inpaktu politikoari buruzko hausnarketa egiteak eredu parte-hartzaileagoa eta gardenagoa eraikitzen lagunduko digu.

Internet eta tresna digital publikoen aldeko apustua egitea funtsezkoa izan daiteke teknologiaz jabetzeko, lankidetzak publiko-sozialerako eta demokrazia indartzeko. Hori lortzeko, kode irekiko *softwarean* eta azpiegitura teknologikoan inbertitzea sustatu behar dugu, baliabide digitalen sorreran eta kudeaketan aktiboki parte hartu ahal izateko. Ikuspegi horrek ezagutza partekatua eta berrikuntza kolaboratiboa baloratzen dituen *hacker* kultura aldarrikatzen du.

Tresna digitalen gaineko inbertsio publikoak alternatiba bideragarri bat eskaini dezake, administrazioei premia komunitarioetara egokitutako irtenbideak sortzeko eta mantentzeko aukera ematearekin batera. *Software* publikoa sortzeko eta erabiltzeko bultzada hori prozesu tradizionalak digitalizatzeko hutsetik haratago joan daiteke eta parte-hartze aktiborako eta garapen kolektiborako aukera berriak ireki ditzake. Hibridazio horren barruan geruza teknikoak, digitalak, publikoak eta pribatuak daude, eta ikuspegi demokratiko baten arabera berraztertu behar dira.

Lizentzia irekien eta datu publikoen potentzialari buruzko kontzientzia sustatu behar dugu. Administrazio publikoek gaitasuna dute lankidetzak eta ongizate komunitarioa babestuko dituzten tresna digitalak garatzeko; era horretan, gizarte inklusiboagoa eta parte-hartzaileagoa eraikitzeko teknologia indar bihurtuko den etorkizuna izango dugu aurrean.

Zure proiektuan, **zer-nolako ekimen arrakastatsuak burutu dira kode irekiko *softwarean* eta azpiegitura publikoan inbertitzean, herritarren lankidetzak hobetzeko? Nola lagundu dute ekimen horiek gardentasuna eta parte-hartzea areagotzen? Hausnartu nola aplikatu ditzakezun ikuspegi horiek zure testuinguruan lankidetzak publiko-soziala indartzeko.**

4- Lankidetza indartzea tresna digitalak eskuratuz

Administrazio Publikoaren barruan, lankidetzan tresna digitalak sartzeko erronkak espazioak eta metodologiak berriz diseinatzea eskatzen du. Ez da aski prozesuak digitalizatzea; beharrezkoa da teknologiez jabetzea topaketa eraginkorragoak sortzeko. Hibridoak, aukera teknikoa bakarrik izan gabe, parte-hartze komunitarioaren logikekin bat egin behar du.

Administrazio Publikoan ikuspegi hibridoa hartzea erronka teknikoa ez ezik, antolaketa-erronka ere bada. Maiz, praktika mugatuetan harrapatuta geratzen gara; adibidez, posta elektronikoen erabilera masiboan, lankidetza irekiagoa eta zeharkakoagoa sustatzen duten metodologiak garatu gabe. Digitalizazioak datuak biltzea erraztu badu ere, ez dugu lortu informazio hori txertatzea gure erabakiak elikatzen dituzten lankidetza-prozesuetan.

Gakoa da tresna digitalak eskuratzea eta informazioa kudeatzeko ez ezik, gure helburu kolaboratiboetara egokitzeko ere erabiltzea. Aurrez definitutako ereduak errepikatu ordez, beharrezkoa da aurrean jada aipatu dugun *hacker* kultura bezalako praktiketatik ikastea, sareko lana eta modu horizontalean lan egitea sustatzen baitu. Teknologiak ekipoen eskura egon behar du, prozesuak dinamizatzen lagunduz, oztopo burokratiko bihurtu ordez.

Era berean, garrantzitsua da elkartze fisikoak duen balioa ez gutxiestea. Telelanak abantailak baditu ere, erabaki estrategiko askok elkarrekintza presentziala eskatzen dute, pertsonak beren ikuspegi tekniko eta erlazioaletik ekarpenak egiteko. Bilera mistoek, behar bezala diseinatzen ez badira, birtualki parte hartzen dutenak alde batera uzteko joera dute eta baztertzea sortzen dute. Hibridoak malgua izan behar du, eta taldeei aukera eman behar die zein topaketa izango diren presentzialak eta zein telematikoak negoziatu ahal izateko, pertsona guztien beharretara egokituz, desgaitasuna duten pertsonak edo aurrean oztopo teknologikoak dituzten adinekoak barne.

Teknologiari ikuspegi kritiko eta kolaboratibo batetik begiratzeak gure prozesuen diseinua berriz pentsatzera gonbidatzen gaitu. Teknologiak parte-hartzea bultzatuko duen ekosistema bat eraiki behar da, komunitate horizontalagoak eta kohesionatuagoak erraztuz, betiere sarbide zuzena eta moldagarritasuna lehenetsita.

Zure proiektuan, **nola egokitu dituzu tresna digitalak inplikaturako pertsonen behar espezifikoiei erantzun diezaioten? Zenbateraino orekatu duzu aurrez aurreko topaketen eta topaketa birtualen arteko parte-hartzea, inklusioa eraginkorra izan dadin? Teknologia digitaletan oinarritutako zer-nolako praktika kolaboratiboak ezarri dituzu erabakiak hartzeko prozesuetan zeharkakotasuna hobetzeko?**

5- Askatzen dugun denbora eta energia harreman esanguratsuetara bideratzea

Teknologiak denbora askatzea eta kudeaketa hobetzea agintzen du, baina galdera bat sortzen da: norantz zuzentzen dugu berreskuratutako energia hori? Ekoizpena areagotzeaz gain, benetako erronka da hausnartzea ea denbora gehigarri hori hain ukigarriak ez diren alderdiak aberasteko erabiltzen dugun; esate baterako, pertsonen arteko harremanak eta lankidetzak-prozesuak. Hobekuntza benetan gertatuko litzateke kontuan hartuta aparteko denbora hori nola aprobeztatzea erabakitzen dugun.

Teknologiaren aurrerapenak denbora eta eraginkortasuna optimizatzen dituzten erremintak ekarri dizkigu. Prozesuak azkartzen ditugun heinean, ordea, gure komunitate eta taldeentzat benetan onuragarria denetik aldentzeko arriskua dugu: giza interakzioak eta harreman esanguratsuak eraikitzea. Tresna teknologikoak, zereginak automatizatzeko ahaleginean, kontsumo azkarraren logikak xurgatu ditu, eta horrek loturak indartzeko eta prozesuak hobetzeko gaitasunetik urruntzen gaitu.

Produktibitatea handitzetik haratago, geure buruari galde diezaiokegu ea abantaila teknologikoak erabiltzen ditugun berehala neurtzeko modukoak ez diren alderdiak sakontzeko; hala nola, topaketen kalitatea eta lankidetzak. Eraginkortasuna, berez, baliteke eskasa izatea harremanak izateko modua edo barne-prozesuen kalitatea hobetzen ez baditugu. Erronka ez da soilik denbora aurreztekoa, baizik eta elkarrekin eraikitzeko modu arduratsuago eta gizatiarrago batzuetara bideratzea.

Horretarako, aukeratu egin behar dugu; alegia, erritmoa eta produkzioa handitzen jarraitzen dugu ala gizon-emakumeen arteko harremana, gogoeta eta hurbiltasuna lehenesten dituzten prozesuen aldeko apustua egin behar dugu. Testuinguru horretan, teknologia hobetzeko tresna bat izan daiteke edota deskonexioa betikotzen duen oztopo bat, asmo argi batekin erabiltzen ez badugu. Harremanek eta lankidetzak atera behar diote etekina askatzen dugun denborari, denbora gutxiagoan gauza gehiago egiteko gaitasuna bakarrik izan gabe.

Zure proiektuan, **nola sortzen duzu konfiantza tresna digitaletan oinarritutako harremanetan? Zer-nolako praktika espezifikoak ezarri dituzu tresna digitalen bidez askatutako denbora topaketen kalitatea eta lankidetzak indartzeko erabiltzeko ziurtatzeko? Nola sustatzen duzu giza harremana eta gogoeta lehenetsiko dituen teknologiaren erabilera, egindako lanen abiaduran eta kopuruan oinarritu beharrean?**

6- Tresna digital askeak dinamizazio komunitariorako

Software libreak eta ikuspegi komunitarioak teknologia modu demokratikoagoan eskuratzeko modu berriak eskaintzen dituzte. Tresna horiei esker, pertsonak modu aktiboan parte har dezakete irtenbide digitalak sortzen eta pertsonalizatzen, eragozpen ekonomikoak ezabatuz eta prozesu teknologikoetan gizarteratzea sustatuz.

Software libreak komunitateetan teknologia sartzea errazten du, lizentzia komertzialekin loturiko kostuak ezabatzeagatik. Era horretan, edozein kolektibok kalitatezko tresnak eskura ditzake, baliabide ekonomikoak aparte utzita. Horrek eten digitala murrizten laguntzen du, eta hori funtsezko alderdia da gizarte-bazterketari aurre egiteko.

Irisgarritasunaz gain, *software libreak* pertsonak tresna horien sorreran eta aldaketan modu aktiboan parte hartzea sustatzen du. Komunitateek teknologia erabiltzeaz gain, beren premia espezifikotara egokitu dezakete, erabaki autonomoak hartzeko duten gaitasuna indartuz eta tokiko errealitateara egokitutako irtenbideak sortuz. Ikuspegi horrek inplikazioa eta parte hartzearen zentzua indartzen ditu prozesu teknologikoetan.

Saregune bezalako eragileek erakusten dute *software libreak*, ikuspegi komunitario batekin konbinatuta, prestakuntzarako aukera emateaz gain, ehun soziala indartzen duten lan-aukerak sortzen dituela. Pertsonak gaitasun teknologikoak eskuratzen dituztenez, gizartean modu aktiboan integratu daitezke, dinamizatzaile moduan edota komunitate-sareetako parte-hartzaile aktibo gisa.

Software librea, gainera, berrerabili eta egokitu daiteke, eta, horrela, ingurumen- inpaktu murriztu. Era horretan, komunitateek epe luzerako proiektu jasagarriak garatu ahal izango dituzte, dituzten baliabideak ahalik eta gehien aprobetxatuz. Hortaz, erreminta libreak inklusio teknologikoa sustatzeaz gain, iraunkortasun soziala indartzen dute.

Zure proiektuan, **nola integratu duzu lankidetzaz komunitarioa erreminta teknologikoen egokitzapenean? Zer-nolako estrategiak jarri dituzu abian *softwarearen* erabileran lizentzia pribatiboekiko mendekotasuna murrizteko? Nola errazten duzu pertsonak beren behar eta tokiko errealitateetara teknologiak egokitu ahal izatea?**

HIBRIDAZIOARI BURUZKO TIP-AK

Lankidetzak publiko-sozialeko proiektuak eta prozesuak irekitzeko prozesuak ulertzen eta bideratzen lagun dezaketen erreferentziak eta/edo erremintak.

Bitartekaritza digitala Bilboko Udalean – Laguntza Digitaleko Gunea

Bilboko Udalak bultzatutako bitartekaritza digitaleko proiektuaren helburu nagusia da herritarren inklusioa eta gaitasun digitala hobetzea, zerbitzuetarako sarbidea eta prozesu publikoetan parte hartzea mugatzen duen arrakala teknologikoa jorratuz. Digitalizazioa gero eta beharrezkoagoa den testuinguru batean, ezinbestekoa da komunitatea osatzen duten pertsona guztiek tresna digitalak modu eraginkorrean erabili ahal izatea.

Proiektuaren oinarri dira bitartekari digitalak, teknologiaren eta herritarren arteko bitartekaritza-lana egiten dutenak. Bitartekari horiek prestakuntza eta laguntza pertsonalizatua eskaintzen dute, herritarrak gailuekin, plataforma digitalekin eta lineako zerbitzuekin ohitzen joan daitezela. Besteak beste, edozein kudeaketa eta izapide digitalerako arreta pertsonala eskaintzen dute, teknologia erabiltzeari buruzko oinarrizko irakaskuntza, udal-zerbitzuekin lotutako tresna espezifikoak erabiltzeko gaikuntza eta ekimen komunitarioetan parte hartzea.

Aldi berean, proiektuak Administrazio Publikoaren eta herritarren arteko lankidetzak sustatzen du, teknologia digitalen erabilera optimizatuta. Herritarrak trebetasun digitalen bidez ahalduntzean, zerbitzuetarako sarbidea errazteaz gain, bizitza zibikoan eta komunitarioan parte-hartzea autonomo handiagoa izatea sustatzen da.

Software librea eta ikuspegi komunitarioa: Saregune kasua

Saregunek Gasteizko Alde Zaharrean du egoitza, eta erreferentea bihurtu da inklusio digitalaren sustapenean, *software* librea erabilia. Helburu nagusia da oztopo teknologikoak eta ekonomikoak ezabatzea, eta, horretarako, tresna digitaletarako doako sarrera eskaintzen du eta kalteberatasun-egoeran dauden kolektiboen parte-hartze aktiboa sustatzen du. Prestakuntzen eta laguntzen bidez, Saregunek pertsonen garapen pertsonala eta profesionala indartzen du, haien gaitasun teknologiak hobetze aldera, eta, aldi berean, komunitate zuzenagoa eta kohesionatuagoa eraikitzearen.

Saregunek ahalduntzea bultzatzen du partekatutako ikaskuntzaren bidez; era horretan, lankidetzagune bat eskaintzen du, parte-hartzaileek teknologia libreak beren beharretara eta testuinguruetara egoki ditzaten. Eremu digitaletik haratagoko ikuspegia du, eta gizarte-kohesioa sustatu eta teknologia sare komunitarioak indartzeko eta herritarren bizi-kalitatea hobetzeko bide moduan erabiltzen du. Horrez gain, tresna digitalen erabilera kontzientea eta arduratsua sustatzen du, pertsona guztientzako ingurune inklusiboagoa eta irisgarriagoa sortzeko ideiarekin bat eginez.

Beste ekimen batzuen artean, gizartea dinamizatzeko ekintzak garatzen ditu Saregunek IKTen bidez, kolektibo kalteberen lan-gaitasunak hobetze aldera. Halaber, tokiko elkarteekin lan egiten du, eta laguntza teknologikoa ematen die, herritarren parte-hartze sustatzeko eta gizarte-ehuna indartzeko. Era berean, baliabideen biltegi bat du, eta horrek gaitasun digitalen ahalduntzea errazten du.

www.saregune.net

Teknologiaren erabilera etikoa eta arduratsua: Helduak Zabaltzen + Xnet

Gero eta digitalizatuagoa den munduan, beharrezkoa da teknologiaren erabilera etikoa eta arduratsua sustatzea. Tresna digitalak eskuratzeak, inklusiboa izateaz gain, pertsonen ingurune digitalak eskaintzen dituen arriskuak eta aukerak ulertzea bermatu behar du. Horrek esan nahi du teknologiarako sarbide zuzena sustatu behar dela gizarteko sektore guztientzat, adinekoetatik hasi eta gazteetaraino, eta, aldi berean, pribatutasuna eta lineako segurtasuna bezalako funtsezko eskubideak babestu behar direla.

Helduak Zabaltzen proiektuak behar hori erantzuten dio, Euskadiko helduen eta adinekoen inklusio digitaletik. Talde horiek askotan teknologiatik urrun aurkitzen dira, eta, beraz, gizarte digitalean modu aktiboan parte hartzeko beharrezko trebetasunak hartzea bermatu nahi du proiektuak. Prestakuntzaren eta laguntzaren bidez, oztopo teknologikoak gainditzen laguntzen du, konektatuagoak eta integratuagoak dauden herritarrak sustatzearekin batera.

Bestalde, Xnet, Bartzelonan egoitza duena, eskubide digitalak defendatzen eta alfabetatze kritikoa lantzen aritzen da. Xnet-ek Internet segurua eta ekitatiboa lortu nahi du, adierazpen-askatasuna eta pribatutasuna babestuz. Proiektu hori eskubide zibilen zaindaria da ingurune digitalean, eta monopolizazio teknologikoaren kontra borrokatu eta datu pertsonalen kudeaketan gardentasun handiagoa sustatzen du.

www.helduakzabaltzen.eus + www.xnet-x.net/es

Software librea bultzatzen duen Administrazio Publikoa: Decidim eta LinEx.

Decidim eta LinEx-en kasuek erakusten dute Administrazio Publikoak bere beharretara egokitutako *software* librea gara eta bultza dezakeela, onura ugariekin. Irtenbide propio eta irekien aldeko apustua egiten dutenez, erakundeek korporazio handien lizentziekiko mendekotasuna saihestean gain, autonomia, malgutasuna eta tokiko premien aurrean erantzuteko gaitasuna irabazten dituzte.

Decidim 2016an sortu zuen Bartzelonako Udalak, eta argi eta garbi erakusten du *software* librea funtsezko tresna izan daitekeela herritarren parte-hartzerako. Kode irekiarekin garatuta, plataformak edozein hiri edo erakunderi aukera ematen dio egokitzeko, funtzioak tokiko eskakizunen arabera aldatuz. Decidim-ek, parte hartzeko prozesuak kudeatzeaz gain, gardentasuna bultzatzen du, kodea eskuragarri izateko eta edozein administraziok edo pertsonak berrikusteko eta egoera berrietara egokitzeko aukera ematen baitu. Era horretako plataformak demokrazia zuzena indartzen du, herritarrei erabaki publikoetan modu aktiboan parte hartzea ahalbidetuz.

Bestalde, LinEx Extremadurako Juntak abian jarri zuen 2002an, eta sistema eragile libre baten aldeko lehen apustu publikoetako bat izan zen. Linux-en oinarrituta, LinEx-ek aurrezpen esanguratsua ekarri zuen, lizentzia komertzialak ordaindu beharrik ez izateagatik, eta alfabetizazio digitala bultzatu zuen teknologiarako sarbide mugatua zuen eskualde batean. Administrazioak *softwarearen* gaineko kontrol osoa izan zuen, ikastetxeen eta erakunde publikoen beharretara egokituz. Modu horretan, *software* libre testuinguru sozial, ekonomiko eta kultural espezifikotara egokitu daitekeela frogatu zen.

Bi kasuen arabera, *software* libre alternatiba bideragarria da, eta autonomia teknologikoa ematen dio Administrazio Publikoari, kontrola eta teknologia tokiko erronketara egokitzeko aukera bermatuz, hirugarrenen mende egon beharrik izan gabe.

www.decidim.org + www.es.wikipedia.org/wiki/GnuLinEx
+ www.emtic.educarex.es/linex

Barruti-kontseiluak *streaming* bidez Bartzelonan + Herritarren Batzarrak

Gure udaletan parte hartzeko eta lankidetzan aritzeko gune hibridoak jartzen ditugu abian jada: parte hartzeko aurrekontuak, bilera mistoak (presentzialak eta *online*) edo jaietako kartelak aukeratzea, besteak beste. Gipuzkoako Foru Aldundiak, esate baterako, gogorarazten digu udalerrri txikiak barne hartzen dituzten proiektuetan, pertsonak izugarri eskertzen dutela konektatzeko eta digitalki lan egiteko aukera izatea.

Bartzelona, barruti-kontseilu guztiak *streaming* bidez ematen dira, eta *online* parte hartzea ahalbidetzen da. Pandemiaren ondoren, aurrez aurreko topaketak berreskuratzean, parte-hartze digitalak nabarmen egin du gora. Muga fisikoak baditugu ere, gure helburua da prozesu horietan ahalik eta pertsona gehienek parte hartu ahal izatea. Modalitate hibridoari esker, murrizketa tradizionaletatik haratago joan gaitezke. Pertsona guztiok dugu parte hartzeko eskubidea, eta ez da beharrezkoa dena sinkronikoa izatea. Geruza digitalak parte-hartzea handitzeaz gain, ikusgarritasun handiagoa ematen dio aurrez aurreko parte-hartzeari.

Ildo horretan, herritarren batzarrak ere hazten ari dira, apustu hibridoari esker. Eztabaidatzeko bilerak antolatzen dira, eta herritarrak zozketa bidez gonbidatzen dira, errolda bera kontuan hartuta. Bartzelonan, azken urteetan, hiru batzar egin dira: [Gazte Foroa](#), [Klimaren aldeko Herritarren Batzarra](#) eta [Hiri Batzarra](#).

Azaroak 2024 noviembre
www.bherria.eus